

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

.... Καὶ τότε, Σαφνικά, μέσος στην ποιητική γέντυσην οἱ καπατάνες, ἀλλὰ διαβαίνεις καὶ δινάτες, μὲν μάνικη επισημη σαρών συγκρατημένη – ὥλος μένας χωραποτή ξεφονητά, σαν ἀστούμνα καινοτομίας μαργινά, ποὺ ζεστάζουν μὲν μάτις τὸ θειώμπο τους, αἱ γέρεις αὖτε, μέσος στην μαύρη νίχτη, ώστε σαραφαλούνσι θῶν ὑδραντά, νά τὲν γιούμισσον μὲ τὴν ἄξεων γαρά τους...

Εδώ έξει, ήνα σωρό ωποτές,
κοκκινές καὶ γαλάζιες, δέγχωφαν της
προσοήλ τους, κ' ξέσασαν, γιὰ μᾶ
στιγμή, μέσον στὸ μάδο φόντο τ' οὐ
ρανοῦ, ἀνάβατεύοντας τὰ φεύτια
τους ἀπέτα, τὰ παροδικά καὶ φεγγά-
τα πάραχν γαλήνην καὶ τὸ χρυσάρι τῶν

άλληθινῶν...

Κ' ἔπειτα δὲ πάλι οώπασαν. Ποῦ καὶ ποῦ ἔπειφτε μόνο
κανένα βαρελότο, πότε κοντὸν καὶ πότε μαχνά, ἄλλοτε μο-
ναχνό, κι' ἄλλοτε τρία-τέσσερα μαξί.

Κι' αὐτὸν τοὺς μαρκυρίους τοὺς δρόμους, φάνηκε τὸ πλήνιος
νὰ γνωῖται μὲν τὶς ἀνα-
μένα του λαυτάδες, σὰ
μιᾶ μεγάλη θάλασσα κε-
ριῶν ποὺ ξεζεύπιζει. Κι'
ὅτι αὐτά τα φώτα είχαν
κάτι αὖτις τὸν ἡρῷον ιῆς
καιπάναν: 'Ηταν σα νά-
στασαν οἱ Βούρρες και-
πάνες, κ' οἱ ἡροὶ τοὺς νῦ
είχαν γίνει φῶτα καὶ νὰ
σφροπεύσαν μέστιτη πο-
λιτεία, φέρνοντας τὸ με-
γάλο μήνυμα παντού, σ'
ὅλα τὰ μέγαρα καὶ σ' δι-
καὶα τὰ φτωχόσπιτα —
πόλεις ὁ Χειρός ήταν ἀ-
ναστημένος... .

Ο Γιωργος έπεισε τὸ βιβλίο ποι διάβαζε και πήγε στὸ παράδυο. Ελδε ἵς ρουκέτες, ποὺ γάφαζαν ιό σποτεινό δάστημα μὲ τὶς θυνθές τους, προβλήσεις ἐγρίζεις. Ελδε, άδωμα, τὶς λαμπάδες τῶν ἀνθρώπων, ποὶ χουμερών σὲ μικρές παρέξ, ἔπαιραν τὸ δροῦν τὸν σπιτιον τους. Μιὰ τειρι μπαλόνια, μαργνά, φωτίστηκε για μιὰ στεγνή, άτις τὶς βαθειές, αμάτηρες ἀνταγόρες ἔνος κόκκινου λοξοῦ βεγγαλικού.

Κ' έπειτα έγινε και πάλι ήσυχια.
Και τότε, στην μάνικωνήν αὐλή, τομαγιένο ίσως από τοὺς ρρότους, ἀσφάλτους² ήταν παρατατέμενο Μπ-ε-ε... Κι αὐτό τὸ Ἀλτέσες δὲν είχε τίστε από τὴν γαρά τῆς εὐφόρδι συνής ἐκείνης νύχτας. Δεν ήταν παρά καν είλαμα φοβερόν ανθρώπου, ένας βόγχος παραπομένος, ένα μονότονο τραγούδι ἀπογνώσεως—ἀλλά μέ κατί τὸ βαθύν ίστοταγιένο, σιμιάν απόστρατο πού ἔχει μά παρέλι, καὶ μίτε περιέμει σε προά'. «Ἐμοιαζε τόσο μ' ἀνθρώπινη φωνή, πού δ' Πλάγιος, δίχως νά το θέλει, ἔνιοις κάτι μέσυ του νά σφιγγεται, και στάθηκε πισω από τὸ τζάμι, ἄνησυχος μήπως τα

Και τὸ Σανάκιοντε σὲ λίγο, ὅτι μᾶ καὶ δύο φορές, ἀλλὰ πολλὲ φορές, μὲ διαλείμματα—καὶ καθεμιὰ φορά ποὺ τ' ὕσχυρη, ἔκπτε πὼνόν εντὸν ἡ τελείωτα. «Ήταν ὃ ίδιος βόγγος ὃ βαρύς, στὴν ίδια τὶ μάντην χορδὴ, ποὺ δύναται, μὲ τὸν ὑπόκωφο καῦμα τῆς, μᾶ νότα καὶ μηλή του βιολοτεσέλλουν...

Κι' οὐλ' οὐ καρδί της νύχτας, ἐξαφανίστηκε μὲ μιᾶς ἀτ' τὸ μνάλιον. Τὸ αἰώνιο σαράκι, ποὺ τὸν τυφωνόνσε, πρόβατε πάλι μέσ' στήρηπτον καρδά του. Η νύτα οὐλή θύλωσε στά ματία του.

Τίναξε τους ώμους, κι ἀρδισσε νά κανει βόλτες, κυνηγημένος ἀπό τὸν ἐφιάλτη τῆς λυπτερῆς φωνῆς ἐκείνης, πού τοῦ διηγόταν, μέσο στὴν γύντα, τὸ σπασαρικό μαστούνιό της...

Και κάθε φορά έκανε τὸ βῆμα, μὲν τὴν ἐλπίδα πῶς τὸ βούγητο θεῖον σταματήσει, πῶς ἡ φωνή ὑπὸ κουφαστεῖ στὰ τελευταῖα, ύπο κουφαστεῖ νὶ κλείει· καὶ πάλιν... Κι' ὅμως, ἔκεινη ἔξαστονυθόντες, ἀμειλιάτης τοι καὶ καπαθίλτική, σὰ μά απώλαστη, ἐπέμονη, ἀκούφαστη, σπαχτική κραυγὴ τοῦ θανάτου!

Κ' ἔπειτα, ξαφνικά, σὰν κάποιος ν' ἀκουσε τὴ μυστικὴν εὐχὴν τοῦ μώλις ξανάγινε στὸ δρόμο ήσυχία—τὸ θλιβερὸ τὸ βέλασμα σταϊά τησε.

Ο Γιωργός δέ θέλησε νά βγει αύτό το βράδυ. Πρωτίστως νά μενι-
νει, νά διαβάσει! "Όλες αιτές οι φασαρίες, πού τών οιγκνονόσουν τόσο
Αλλοτε, τώρα τον άφινος τελείως άλιμαρός. Δὲν έβλεπε την ώρα πό-
τε νά περάσουν οι μελαγχολικές έκεινες μέρες τών Επιδειγμάτων 'Ε-
πιταρίων. Αλλοτε, οι μέρες αιτής ήταν ή γαρά του. Τις περιήνεν μέ-
μοντική λαγύτα, τις άγαποτήσεις ταπείνη, μέ συντριβή, τις παρασο-
λινθύνουσε μέ κατάντη. Άπο τότε, διμος, πού μπήκε στη ζωή, και
διάβασε βιβλία, δι' αύτα τού είχαν γίνει μαρωνύ. Είχαν πάψει ν'
άγγιξαν την καρδιά του.

Κί δικαίως, έχειν τὸ μηγάλο σπιραγμό, ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ τοῦ δώσουν πάλι οἱ ἀνθρώποι, τοῦ τὸν Σανάδεν όπτες, ἀνταπέισαν, τὸ βογγιητὸ τοῦ καταδιαμένουν ζώου. Αὐτὸς ὁ θεήνος μέρ' στὰ σωτηριάνα, αὐτὸς δύ πόνος ὁ βαθὺς καὶ ἀταργόρωτας, αὐτὸν τὸ ἀνεξιχνιάστο παράσταν τῆς ταπεινῆς λογίας ποὺ θυαιδεῖει, τοῦ Σανάδεν τάνευε στὰ μάτια του ὅλες τὶς περασμένες ἀγώνες, τὶς ἀγώνες μῶν τῶν ἀνθρώπων, τὶς ἀγώνες μῶν τῶν ιπτάμενων, ποὺ ήταν πεπομένο νά γαδοῦν, ἀτ τὸν καιόδο ποὺ πρωτοφάνησε ζωὴ-χωρὶς ποτὲ νὰ μάθουν τὸ γιατί, χωρὶς νά βρούν ποτὲ τὸ μαυτικὸ τῆς μαρίων μοίρας πού τὰ βασανίσει.

Κ' ἐνδὸν πρίν, μ' ἀδημονία, νά σταισθοί το παφάστον ἐ-
ζείνο, τούρα πού είχε σταματήσει ισαρά, τονίζων μέσ' στην
ψυχή του. Τόρα πού είχε πάψει με στηγή, γέμισε πάλι τη σιω-

φως καὶ μένει τὸ σκοτίου.
Ο Γιώργος πήγε καὶ πάλι στὸ
παρόντα, καὶ προσπάθησε νὰ
διασκορπίσῃ ὅξο.

Οι έκκλησίες ἔφεγγαν ἀσύνταχτον καὶ ποὺν στοὺς μαρωνεῖς τῶν δούμους τοῦθαι· τὰ

νοις τοις δρόμοις, προσβλέπε μα-
στιγμώνα, καὶ περινοῦσε, επικίν-
διατάδα ἀργοπομένην.

Κάποιοι κρότοι μάνδροι, ἐδῶ - ε-
ζει, κάποιοι σχόλιοι κρότοι βα-
γελούντον, ἐδειχναν πός ὁ κόπων
ἀγρυπνονέσ. Σ' ὅλα τὰ σπιτά,
τώρα, ήταν στημένο τὸ παγα-
λινὸν τρατέον, κι' ὁ κόπων τοιγ-
κούει τὰ κόρειν τ' αἰγάλε-

Εξείνος ήταν μόνος στην 'Α-
θήνα. Οι διοριοί του, κι' αυτοί,
στην έπαρχια, δύ λέγω τώρα
συναγεμένοι στο τραπέζι, και ψάθιων γαν,
και 'ωδή των μελετοῦσαν.
Κι' αντή ή γνώρισα την περφερή άναμνησά,
τα μαργινά κι' άγαπημένα
πρόσωπα, που τὸν πονούσαν και τὸν άγαπούσαν, οι γνώρισα και μαργι-
νές φρονές, που δύ τὸν άναμέρων μ' άγάπη, πέρσαν μ' ἐνί γιγος κα-
λωσηνής, σα μά γλυκεύ κι' δινειρεμένη δαση, μεσ' στήρι έφημα τῆς
καιρούδι του.

Δοξίμασε καὶ πάλιν γὰ διαβάσει.

μεν πάρα μια αγνοία, ενα τεραστίο φωτισματικό—ένα πελώριο «εγκλή» χρονις άποκριση—και μαζί μ' αὐτή την άγνοια, μια συμπόνια για τα καθετι, ένας οίκτος δαρυσμούμενος κι' άδυστότερος, τόσο για τοις άλλους πον ιπτάφεραν, δυσ και για τον ίδιον έαντο του....

Εαυγάροισε δειλά, στὸν ἴδιον τόνον δί-

Συναρχίος δειλα, στον τούτον τούτο. οι-
χως ἐλπίδα, δίχως ἵκεσία, σπαραγγική, μο-

πόντον και πένθιμη, σά να μη ξητιδεί πα
βοήθεια, όπτε και ν' αύσωστε άπο κανένα —
σάν ένας έρμιος κι οι άνωφελος μανύλογος,
σάν κάτι θλιβερό κι απαγγύριθτο, που γα-
ράζει αιώνιους κύκλους, γύρω στο ίδιο κέν-
τρο, δίχως τέλος...

